

Узагальнення та висновки за результатами опитування студентів щодо покращення якості підготовки за освітньою програмою «Облік і аудит» у ПУЕТ (I семестр 2020-2021 н.р.)

Відповідно до чинних стандартів та рекомендацій забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти студенти є ключовими стейкхолдерами внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти. З метою удосконалення якості надання освітніх послуг кафедрою бухгалтерського обліку і аудиту було проведено анонімне анкетування здобувачів вищої освіти другого (магістерського рівня) вищої освіти. Проведений аналіз отриманих відповідей, дозволив зробити наступні узагальнення та висновки.

1. За освітньою програмою «Облік і аудит» (спеціальність 071 «Облік і оподаткування») навчаються студенти як за денною, так і за заочною формою навчання. До опитування долучилося 6 студентів першого року навчання (27,3%) та 16 студентів другого року навчання (72,3%).

2. Анонімне опитування студентів, показало, що серед більшої частки задоволених обраною спеціальністю є досить значна частка тих, хто задоволений частково та навіть незадоволений взагалі. Показник незадоволених, серед тих, хто навчається другий рік склав 6,2 %.

3. Переважна більшість респондентів другого року навчання (87,6 %) засвідчили, що для організації навчальної діяльності вони були забезпечені необхідними дидактичними матеріалами. Разом з тим, одному з опитаних студентів підручники та інші навчально-методичні матеріали були недоступними. Був і один студент, якому вони були частково доступними. Студенти першого року навчання забезпеченням задоволені.

4. На питання щодо оцінки якості навчально-методичної літератури 25% студентів другого року навчання не змогли дати відповідь, оскільки взагалі не відвідують бібліотеку та депозитарій ПУЕТ, хоча мають доступ до цих джерел. При цьому 62,5 % студентів задоволені якістю створених для них ресурсів. Рівень задоволення студентів першого року навчання вищий і становить 83,3 %.

5. Майже усі респонденти задоволені якістю роботи викладачів кафедри бухгалтерського обліку і аудиту, між тим, якщо 93,8 % другокурсників виставили викладачам найбільший бал, то першокурсники диференціювали оцінки від 3 до 5 балів і найвищий бал виставили лише 50% опитаних.

6. При оцінюванні рівня виховної роботи жоден студент другого року навчання не визнав його низьким: 87,5 % зазначили найвищий рівень – «5» балів, але двоє студентів виставили бал «3». В той же час 33,3% першокурсників оцінили рівень цієї роботи у «2» бали та стільки ж у «4» бали. Оцінки у 2 та 5 балів проставили 16,3% респондентів.

7. Якість навчальної роботи викладачами інших кафедр університету, які беруть участь у підготовці бакалаврів освітньої програми «Облік і аудит», була оцінена високо більшістю студентів другого року навчання (87,5%), в той час як найвищий бал (5) проставило лише 16,7 % респондентів першого курсу. Серед них також є студенти, які оцінили роботу колег у 2 та 3 бали.

8. Студенти другого року навчання визнають найбільш доцільними формами співпраці із роботодавцями є тематичні зустрічі із роботодавцями (68,8%) та тематичні зустрічі з успішними випускниками(62,5%). Разом з тим, недооцінюють науково-практичні конференції як платформу для формування професійних компетенцій, в той час як 50% першокурсників оцінили значення науково-практичних конференцій, до яких вони були залучені.

9. 50% респондентів-другокурсників зазначили, що наявні навчальні дисципліни задовольняють їх запити. 31% студентів не хотіли б бачити у навчальному плані дисципліну «Принципи бухгалтерського обліку», що можливо пов'язано з викладанням її англійською мовою. 25% опитаних студентів не усвідомлюють значення виконання курсової роботи, що зумовлює необхідність роз'яснювальної роботи щодо формування дослідницьких навичок та інших умінь науковими керівниками цих робіт. Натомість була пропозиція вивести «Основи наукових досліджень в обліку, аналізі та аудиті» та «Консолідацію фінансової звітності». Першокурсники також виділяють деякі дисципліни, які на їх думку є недоречними у навчальному плані. Вони вважають, що на найвищому рівні їм викладали дисципліну «Облікова політика підприємства», а на значно нижчому рівні - «Управлінські інформаційні системи в обліку, аналізі і аудиті».

10. Студенти мають власну думку щодо наявності у навчальних планах таких дисциплін як «Психологія за фахом» для першого року навчання.

11. Позитивним є те, що респондентів, байдужих до структури навчального плану, немає. Більшість з них (75% другокурсників та 50% першокурсників) задовольняє співвідношення лекційних та практичних занять. 25% другокурсників виявили бажання збільшити частку практичних занять.

13. Більшість респондентів рівноцінно оцінила наявні дистанційні курси, разом з тим 33,3% другокурсників зазначили на труднощі у досягненні цілей навчання з дисципліни Управлінські інформаційні системи і технології в обліку, аналізі та аудиті.

14. Опитані студенти назвали прізвища 90% викладачів кафедри як тих, хто надихав їх на навчання та опанування зміту дисциплін.

Оцінюючи доступність викладання, вміння мотивувати до навчання студенти назвали прізвища майже усіх викладачів кафедри бухгалтерського обліку, а також колег з інших кафедр, зокрема, Карманенка В.В. й Шурдука А.І.

15. Як показали відповіді студентів, на процес навчання суттєво вплинуло особисте розчарування в спеціальності (43,8% другокурсників та 33,3 % першокурсників), невміння продемонструвати програмні результати навчання (43,8% другокурсників), необхідність поєднувати навчання та роботу (33,3% першокурсників).

16. Щодо відвідування занять відповіді були різними, але все ж 43,8% студентів другого та 50% першого року навчання постійно відвідують всі заняття, значна частка зосереджує увагу лише на дисциплінах кафедри. Також є особи, які працюють за індивідуальним графіком (6,2 %).

17. Негативним є наявність значної частки студентів, яким важко відповісти чи стимулює освітня програма до самовдосконалення (відповідно 18,8% та 16,7 %) при відсутності відповіді «Однозначно Ні».

18. Відповідь на питання щодо стимулювання змісту занять до науково-дослідної роботи знову привертає увагу на наявність 25 % студентів, яким важко відповісти на це питання, що викликає необхідність загострювати увагу студентів при спілкуванні на лекціях на реалізацію принципу науковості, що також сприятиме зміщенню акцентів в сторону необхідності виконання курсової роботи.

19. Важливим результатом навчання, який визнали студенти є формування соціальних навичок, які успішно формують зміст та форми навчальних занять. Але на кожному курсі був один студент, котрий не помітив зусиль викладачів щодо формування цієї навички.

20. Більшість студентів відмітили можливість звертатися до викладача у будь-який позааудиторний час, всі інші отримували консультації згідно з графіком. Тих, кому було відмовлено у консультації, не було.

21. Усі студенти другого року навчання відмітили об'єктивність їх оцінювання, в той час як 60% першокурсників було важко відповісти на це питання.

22. Студенти обох курсів знають, до кого вони можуть звернутися для запобігання та врегулювання конфліктів із викладачами, про що свідчать результати опитування. Так, студенти другого курсу за порадами зверталися б більшою мірою до куратора (68,8%), він же у магістрів і гарант, тому відповідей за позицією гарант - 0%. Це потребує роз'яснювальної роботи щодо ролі гарантів освітніх програм. Разом з тим студенти з однаковою активністю зверталися б й до будь-якого

викладача кафедри. 50% першокурсників готові звертатися для врегулювання можливих конфліктів з викладачами до Директора інституту

23. Позитивним є розуміння студентами значення академічної доброчесності. 62,5% другокурсників та 83,3% розуміють неприпустимість хабарництва, 50% не списують на контрольних заходах, більшість розуміє необхідність здійснювати коректні посилання на джерела інформації.

24. Основним джерелом інформації щодо графіків освітнього процесу та актуального розкладу занять студенти назвали веб-сайт університету (відповідно 93,8 % та 66,7% анкет).

25. 81,8% студентів-другокурсників знають зміст силабусів, тому користуються ними в навчальній діяльності. 37,5% покладаються на усні повідомлення викладачів, які під час перших лекцій наголошують на мету, завдання конкретної дисципліни, компетентності, які вона формує та програмні результати навчання, які повинні продемонструвати студенти. У респондентів –першокурсників результати гірші і відповідно характеризуються як 50% та 66,7%.

26. Респонденти з високим рівнем впевненості оцінюють значення науково-практичних заходів, які проводить кафедра.

27. Близько 70 % студентів змушені поєднувати навчання з роботою та відзначають її позитивний вплив на хід формування професійних компетенцій. Студенти 2 курсу, які опановують освітню програму «Облік і оподаткування» працюють за посадами, які дозволяють їм свідоміше сприймати її зміст, бачити зв'язок між теорією і практикою, в той час як лише 25% працюючих першокурсників мають таку можливість.

28. 50% опитаних студентів-другокурсників не стикалися з роботою органів студентського самоврядування. 10% - впевнені, що студентське самоврядування та забезпечення якості освітньої програми не пов'язані. Більшості першокурсників (83,3%) було важко відповісти на це питання.

29. Результати анкетування показали неготовність студентів самостійно вносити пропозиції до розширення кола дисциплін освітньої програми та переліку додаткових послуг. Вони обмежуються відповіддю: «Все влаштовує». Нажаль студенти ще не впевнені в тому, що можуть впливати на забезпечення системи якості освіти в університеті, тому більше 50% з них лише сподівається на це.

Узагальнення та висновки.

Для мобілізації потенціалу освітньої програми та надання їй відповідного формату необхідно:

1) розробити заходи, спрямовані на :

а) підвищення рівня усвідомленості навчання для посилення впевненості студентів у потрібності обраного фаху та його міждисциплінарних можливостях на ринку праці, щоб зменшити частку розчарованих в обраній спеціальності ;

б) сприяння набуттю навичок демонстрування набутих програмних результатів, в т.ч. за рахунок посилення інтерактивності на заняттях, залучення до публічних виступів, в т.ч. на студентських конференціях;

2) провести вивчення причин невідвідування бібліотеки та репозитарію, рівня активності студентів на заходах, що організовує кафедра у поза- аудиторний час;

3) з'ясувати причини наявних складностей з вивченням англійської мови, активніше залучаючи їх до опрацювання джерел фахової інформації ; уточнити розуміння можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії;

4) сконцентрувати увагу викладачів на особливостях сприйняття процесу опанування програмою студентами першого року навчання та залучати їх до постійного удосконалення процесів та процедур реалізації освітньої програми «Облік і аудит».